

ปัจจัยที่มีผลต่อความต่อเนื่องของวิสาหกิจชุมชนในตำบลห้วยสัก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

Factor affecting community enterprise continuity in Huai Sak Sub-district, Mueang District, Chiang Rai Province

ณัฐนิชา ประสาทเขตวิทย์¹, รุจ ศิริสัตย์ลักษณ์^{1*}, จุฑาทิพย์ เฉลิมผล¹ และ มาโนช โพธารณณ์²
Natnicha Prasatkhetwit¹, Ruth Sirisunyaluck^{1*}, Juthathip Chalermphol¹
and Manoch Potaporn²

บทคัดย่อ: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต่อเนื่องในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในตำบลห้วยสัก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 100 กลุ่ม เก็บข้อมูลจากตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาได้แก่ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติอ้างอิงคือการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Binary logistic regression analysis) เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อความต่อเนื่องในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาดังแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2560 ถึงพฤศจิกายน พ.ศ.2561 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนร้อยละ 54 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 54.53 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 61 มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3.52 คน มีจำนวนสมาชิกในกลุ่มเฉลี่ย 23.20 คนวิสาหกิจชุมชนจำนวนร้อยละ 91 ใช้เงินทุนหมุนเวียนจากสมาชิกกลุ่มในการประกอบกิจการในด้านทัศนคติต่อการดำเนินงาน การเข้าร่วมกลุ่ม และปัญหาอุปสรรคในการประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชน พบว่าตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง การทดสอบความรู้ทั่วไปเรื่องวิสาหกิจชุมชน พบว่าตัวแทนกลุ่มส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 79 มีความรู้ในระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความต่อเนื่องในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน มีทั้งหมด 3 ปัจจัย คือ อายุของตัวแทนกลุ่ม ($P = 0.031$) จำนวนสมาชิกกลุ่ม ($P = 0.017$) และปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกลุ่ม ($P = 0.002$) โดยพบว่าตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีอายุน้อยมีสมาชิกกลุ่มเป็นจำนวนมาก และมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานน้อยจะมีแนวโน้มในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนได้อย่างต่อเนื่องมากกว่ากลุ่มที่มีลักษณะตรงข้าม

คำสำคัญ: วิสาหกิจชุมชน, ความต่อเนื่องของกิจการ

ABSTRACT: The objective of this research was to study the factors affecting community enterprise continuity in Huai Sak Sub-district, Mueang District, Chiang Rai Province including its problems and obstacles under community enterprise's implementation. Data collection was carried out by using a number of 100 head or deputy group leaders in each community enterprise group as the samples. A series of questionnaire was used as an instrument and its data was analyzed by using descriptive statistics: Frequency, Percentage, Mean, Maximum and minimum value, and Standard deviation. Also, binary logistic regression analysis was used as an inferential statistics for analyzing

¹ สาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50200

Program in Agricultural Extension, Faculty of Agriculture, Chiang Mai University, Chiang Mai, 50200, Thailand

² คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50200

Faculty of Economics, Chiang Mai University, Chiang Mai, 50200, Thailand

* Corresponding author: ruth.si@cmu.ac.th

the variables affecting the continuing and in-continuing group implementation. This research was started from January 2016 to November 2018. The results found that 54% of community enterprise group's representatives were males, the average age was 54.53 years old, primary education as their educational background (61%), the average household labor forces is 3.52, the average members in the group were 23.20, and the working capital used in the community enterprise's implementation was from the members in the group (91%). Regarding attitude towards the implementation, it found that the attitude of community enterprise group's representatives was at moderate level. In relation to problems and obstacles, it showed having at moderate level i.e. lacking of financial and marketing supporters. Concerning general knowledge test on community enterprise, it found that most of samples showed having their knowledge at moderate level (79%). Resulting from logistic regression analysis, it revealed that the factors affecting the community enterprise continuity towards its implementation consisted of three factors, i.e. age ($P = 0.031$), amount of group members ($P = 0.017$), problems and obstacles ($P = 0.002$). It was found that those community enterprise's representatives who having young ages, having more group member, and having less problems and obstacles on implementation are more likely having tendency to implement the community enterprise continuity rather than the opposite groups.

Keywords: community enterprise group, Continuity towards implementation

บทนำ

ตำบลห้วยสักเป็นตำบลที่มีจำนวนหมู่บ้านกว่า 30 หมู่บ้าน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอเมืองเชียงราย มีพื้นที่ประมาณ 108.79 ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งหมด 19,270 คน รวม 4,878 ครัวเรือน ซึ่งถือเป็นชุมชนขนาดใหญ่ และมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับชุมชนที่ใกล้เคียงและมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็วคาดหมายว่าในอนาคตจะมีการซื้อสินค้าและบริการจากนอกชุมชนเป็นจำนวนมาก (สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองเชียงราย, 2560) ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เทศบาลตำบลห้วยสักได้นำเสนอหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา เพื่อเตรียมความพร้อมของคนในพื้นที่ สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ (อัจฉรา และนิวัฒน์, 2557) เทศบาลตำบลห้วยสักได้รับงบประมาณจากรัฐบาลเมื่อปี พ.ศ. 2550 ให้มีการส่งเสริมประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้มีรายได้เสริมจากการประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชน ผลจากการส่งเสริมพบว่ามีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง นับจากปี พ.ศ. 2551 – 2559 เป็นจำนวนกว่า 111 กลุ่ม

หลังจากจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนดังกล่าวแล้วพบว่าในปี พ.ศ. 2559 – 2561 การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลาย ๆ กลุ่มเป็นไปอย่างยากลำบากและพบปัญหาในด้านต่าง ๆ ทำให้หลายกลุ่มไม่สามารถดำเนินงานต่อไปได้จนต้องปิดกลุ่มไปถึง 70 กลุ่ม มีเพียง 30 กลุ่มที่ยังสามารถดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนได้อย่างต่อเนื่องเนื่องจากการที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องมีผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจ และการจ้างแรงงานในตำบลห้วยสักเป็นอย่างมาก จากงานวิจัยของ ดุษฎี และคณะ (2561) ศึกษาปัญหาในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้นำกลุ่มขาดทักษะในการจัดการธุรกิจที่ดี ขาดทักษะการวิเคราะห์ และขาดทักษะการตลาด รวมไปถึงความรู้ความเข้าใจในการจัดการเงินทุนส่งผลให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่สามารถดำเนินงานอย่างต่อเนื่องได้ ดังนั้นจากปัญหาที่เกิดขึ้นถือเป็นปัญหาสำคัญที่นำไปสู่การวิจัยเพื่อหาสาเหตุหรือปัจจัยที่มีผลต่อความต่อเนื่องในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ในเขตตำบลห้วยสักอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยคาดว่าจะประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นประโยชน์ต่อผู้ดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนภายในตำบลเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนภายในตำบลห้วยสักต่อไป

วิธีการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตตำบลห้วยสัก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวนทั้งหมด 111 กลุ่ม ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างมาจำนวน 100 กลุ่มโดยวิธีการสุ่มกระจายแบบง่าย (Simple random sampling) ประกอบด้วยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจำนวน 30 กลุ่ม และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ไม่สามารถดำเนินงานต่อไปได้ จำนวน 70 กลุ่ม ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามโดยสอบถามจากตัวแทนกลุ่มที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนได้ (หัวหน้ากลุ่ม หรือรองหัวหน้ากลุ่ม) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของวิสาหกิจชุมชนภายในตำบลห้วยสัก โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก(Binary logistic regression analysis) (กัลยา, 2548) การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาดังแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2560 ถึงพฤศจิกายน พ.ศ. 2561

ผลการศึกษาและวิจารณ์

ลักษณะพื้นฐานทางสังคม และเศรษฐกิจของตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

การศึกษาลักษณะพื้นฐานบางประการของตัวแทนกลุ่มตัวอย่างวิสาหกิจชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 54 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 54.53 ปี ร้อยละ 61 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 91 เป็นคนในพื้นที่ โดยกำเนิด ร้อยละ 97 นับถือศาสนาพุทธมีแรงงานในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 3.52 คนและพบว่าร้อยละ 82 ยังคงมีหนี้สินอยู่

ประเภทกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมมากที่สุดคือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตรคิดเป็นจำนวนร้อยละ 62 มีสมาชิกภายในกลุ่มโดยเฉลี่ย 23.20 คน ในด้านเงินที่ใช้หมุนเวียนในการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพบว่า ส่วนมากร้อยละ 91 ใช้เงินหมุนเวียนจากสมาชิกกลุ่มทุกคน

ทัศนคติของตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน

การศึกษาทัศนคติต่อการเข้าร่วมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยวัดทัศนคติตามมาตรวัด 5 ระดับของ Linkert scale พบว่าตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) ต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน และการเข้าร่วมวิสาหกิจชุมชนประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดคือการเข้าร่วมวิสาหกิจชุมชนเป็นการสานสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิก ($\bar{X} = 4.22$)

ในด้านปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน พบว่าโดยภาพรวมตัวแทนกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) ประเด็นที่เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดคือการขาดผู้สนับสนุนทางด้านเงินทุน และการตลาด ($\bar{X} = 3.58$) รองลงมาคือการขาดตลาดในการขายสินค้าได้ยาก ($\bar{X} = 3.53$)

ความรู้ของตัวแทนกลุ่ม เรื่องวิสาหกิจชุมชน

การทดสอบความรู้ทั่วไปเรื่องวิสาหกิจชุมชนโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 10 ข้อ (10 คะแนน) แต่ละข้อให้เลือกตอบข้อที่ถูกที่สุดใน 3 ข้อคำตอบพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 79 มีความรู้ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 7.97 คะแนนต่ำสุด 4 คะแนน และสูงสุด 10 คะแนน

ปัจจัยที่มีผลต่อความต่อเนื่องในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระหลายตัว และตัวแปรตาม 1 ตัวแปร โดยใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมด 10 ตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนแรงงานในครัวเรือน ประเภทกลุ่มวิสาหกิจ จำนวนสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนทัศนคติต่อการเข้าร่วมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทัศนคติต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนปัญหาและอุปสรรคต่อการเข้าร่วมวิสาหกิจชุมชน และคะแนนจากการทดสอบความรู้ทั่วไปเรื่องวิสาหกิจชุมชนของตัวแทนกลุ่ม ส่วนตัวแปรตามคือความต่อเนื่องในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ที่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันมีค่าเท่ากับ 1 มีจำนวน 30 กลุ่ม ส่วนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อ

เนื่องมีค่าเท่ากับ 0 มีจำนวน 70 กลุ่ม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดัง Table 1

Table 1 Logistic regression analysis of independent variables and community enterprise continuity

Independent variables	Model					
	B	S.E.	Wald	df	Sig	Exp(B)
1. Age.	-0.87	0.040	4.673	1	0.031*	0.917
2. Education level.	0.133	0.097	1.883	1	0.170	1.142
3. Household members.	0.177	0.197	0.976	1	0.323	1.194
4. Type of community enterprise.	-1.174	0.666	3.105	1	0.078	0.309
5. Group members.	0.051	0.21	5.655	1	0.017*	1.052
6. Type of fund.	0.567	0.387	2.147	1	0.143	1.763
7. Attitude towards joining a community enterprise.	-0.262	0.942	0.077	1	0.781	0.770
8. Attitude toward community enterprise operation.	1.395	0.820	2.891	1	0.089	4.035
9. Problems and obstacles.	-1.773	0.561	9.994	1	0.002*	0.170
10. Knowledge about community enterprise.	-0.001	0.290	0.000	1	0.998	0.999
Constant.	1.302	4.796	0.074	1	0.786	3.675

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความต่อเนื่องในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตตำบลห้วยสัก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายพบว่า มีปัจจัย 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต่อเนื่องในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 หรือต่ำกว่า ดังนี้

1. อายุ พบว่า อายุของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความต่อเนื่องในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนอธิบายได้ว่าผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่า จะมีการเลิกกิจการก่อนผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่า จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่าผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยมีโอกาสดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนได้ต่อเนื่องมากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่าถึงร้อยละ 91.7 ($P = 0.031$)

อายุของผู้ประกอบการมีผลต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่ามีโอกาสดำเนินงานก่อนผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่า จากงานวิจัยของ มยุรา (2552) พบว่า อุปสรรคในการดำรงอยู่ของกลุ่มคืออายุของผู้เข้าร่วมกลุ่ม โดยพบว่าสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุหลายคนมักมีปัญหาเรื่อง

สุขภาพ โดยเฉพาะความเมื่อยล้าจากการทำงานหนัก ทำให้เกิดการเจ็บป่วย และทำให้ไม่มีความสนใจในการทำอาชีพเสริม

2. จำนวนสมาชิกกลุ่ม พบว่า จำนวนสมาชิกกลุ่มมีผลเชิงบวกต่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อธิบายได้ว่ากลุ่มใดที่มีสมาชิกมากกว่ามีโอกาสที่จะดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องมากกว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีสมาชิคน้อยกว่า โดยมีโอกาสมากกว่า 1.05 เท่า ($P = 0.017$) ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มที่มีสมาชิกมากกว่ามีแรงงานในการประกอบการและช่วยเหลือกันทำงานมากกว่ากลุ่มที่มีสมาชิคน้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรา (2552) พบว่ากลุ่มที่มีสมาชิกมากกว่าจะสามารถแบ่งงาน ให้กับสมาชิกคนอื่นๆ ให้มีส่วนร่วมในการผลิต โดยมีการหมุนเวียนกัน และสามารถจัดหาคนที่มีความสามารถมาช่วยบริหารกลุ่ม อีกทั้งยังสามารถช่วยกันแบ่งเบาภาระงานของผู้ในกลุ่ม ทำให้กลุ่มสามารถดำเนินต่อไปได้ จากที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่ากลุ่มที่มีสมาชิกมากจะสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องกว่ากลุ่มที่มีสมาชิคน้อย

3. ปัญหาและอุปสรรค พบว่า มีผลเชิงลบต่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอธิบายได้ว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่พบปัญหาและอุปสรรคน้อยกว่ามีโอกาสที่จะดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนได้อย่างต่อเนื่องกว่าถึง 1.7 เท่าเมื่อเทียบกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่พบปัญหาและอุปสรรคมาก ($P = 0.002$) รังสรรค์ (2541) กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารงานทำให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานไม่ดีเท่าที่ควร หากสมาชิกในกลุ่มมีประสบการณ์ในการจัดการบริหารธุรกิจน้อย จะพบกับความยุ่งยากในการดำเนินงานซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญของการพัฒนาธุรกิจชุมชน จึงเป็นผลทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่พบปัญหาและอุปสรรคมากล้มเลิกกิจการไปก่อนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่พบปัญหาและอุปสรรคน้อย

สำหรับประเด็นที่เป็นปัญหามากที่สุดในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในตำบลห้วยสักคือ ขาดผู้สนับสนุนทางด้านเงินทุนและการตลาด (ค่าเฉลี่ย 3.58) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุษฎี และคณะ (2561) พบว่า ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนขึ้นกับปัจจัยด้านการบริหารงาน และปัจจัยด้านการบริหารการตลาด และได้กล่าวอีกว่าการขาดแคลนเงินทุนดำเนินงานไม่ใช่อุปสรรคที่แท้จริงของวิสาหกิจชุมชน บางครั้งเกิดจากการขาดความรู้ในการบริหารเงินของวิสาหกิจชุมชนเอง ดังนั้นประธานกรรมการวิสาหกิจชุมชนจึงมีความจำเป็นต้องมีรากฐานจากความรู้ด้านการเงินและการจัดการ ซึ่งถ้าผู้ประกอบการขาดประสบการณ์ ขาดการวางแผนธุรกิจ ขาดความรู้ความสามารถในการจัดการ พบว่าเป็นสาเหตุอันดับแรกของการล้มเลิกกิจการ ส่วนปัจจัยในด้านการตลาดนั้น พบว่าการจัดการด้านการตลาดควรขึ้นอยู่กับคุณภาพสินค้า หากมีการสร้างมาตรฐานที่ดีกับสินค้า สินค้ามีคุณภาพ และทำให้เกิดผลิตภัณฑ์นั้นเป็นที่รู้จัก ดังนั้นผู้ประกอบการควรมีบทบาทในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์และการตลาดทั้งภายใน และภายนอกจังหวัดเพื่อขยายตลาดและผู้บริโภคได้รู้จักมากขึ้น

สรุป

การศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความต่อเนื่องในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตตำบลห้วยสัก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่ามีตัวแปร 3 ตัวแปรที่มีผลต่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ปัจจัยในด้านของอายุ ($P = 0.031$) พบว่า ผู้ประกอบการที่มีอายุมากกว่ามีโอกาสที่จะเลิกกิจการก่อนผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่า ตัวแปรต่อมาคือจำนวนสมาชิกในกลุ่ม ($P = 0.017$) พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีสมาชิกมากกว่ามีโอกาสที่จะดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องกว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีสมาชิกลดลง และตัวแปรสุดท้ายคือปัจจัยในด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ($P = 0.002$) พบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่พบปัญหาและอุปสรรคน้อยกว่ามีโอกาสที่จะเกิดความต่อเนื่องในการทำวิสาหกิจชุมชนมากกว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่พบปัญหามาก

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ คือหน่วยงานรัฐควรมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือส่งเสริมด้านวิสาหกิจชุมชนทั้งด้านการให้ความรู้ ด้านเงินทุน ด้านการตลาด ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนภายในตำบลสามารถพัฒนา และนำไปประกอบการเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองได้นอกจากนี้ควรมีการสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการทำวิสาหกิจชุมชน ควรมีการประชาสัมพันธ์เรื่องวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้คนรุ่นใหม่สนใจหันมาประกอบวิสาหกิจชุมชนมากขึ้น และสามารถพัฒนาไปเป็นอาชีพหลักได้เจ้าหน้าที่ควรมีการจัดอบรม ให้คำปรึกษา ช่วยหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ช่วยส่งเสริมในด้านการบริหารงานให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้กลุ่มสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนา และยังสามารถดำเนินงานต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2548. การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for windows: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ดุษฎี นาคเรือง, สุธิดา วัฒนยืนยง และนุชนภา เลขาวิจิตร. 2561. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดยะลา. ศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 9: 69-77.
- มยุรา ปะลาวัน. 2552. การดำรงอยู่ของกลุ่มอาชีพในชุมชน ผู้ประสบภัยคลื่นสึนามิ: กรณีศึกษากลุ่มเครื่องแกง ตำบลบ้านเกาะมุกด์ ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง. วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. 2: 86-97.
- รังสรรค์ ปิติปัญญา. 2541. ศักยภาพของชุมชนในการทำธุรกิจชุมชนอุตสาหกรรม. เศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 5: 99-113.
- อัจฉรา ไสบาล และนิวัฒน์ มาศวรรณา. 2557. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษาโรงสีชุมชนครบวงจรตำบลไถ่คำ อำเภอเมืองจังหวัดอำนาจเจริญ. แก่นเกษตร. 42: 548-554.